

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, २०२० ची
अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने
मा.मुख्यमंत्री यांचे अध्यक्षतेखाली कार्यगट
स्थापन करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एनईपी-२०२२/प्र.क्र.४३/विशि-३,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक: २० सप्टेंबर, २०२२

संदर्भ:-शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. संकीर्ण-२०२०/ प्र.क्र.१७६/विशि-३,
दि. १६ ऑक्टोबर, २०२०

प्रस्तावना:-

मानव संसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार यांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० लागू केलेले आहे. त्यामुळे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० ची राज्यात अंमलबजावणी करण्याच्यादृष्टीने या धोरणाचा अभ्यास करून राज्य शासनास अहवाल सादर करण्यासाठी संदर्भ क्र.(१) येथील दिनांक १६ ऑक्टोबर, २०२० च्या शासन निर्णयानुसार डॉ.रघुनाथ माशेलकर, माजी महासंचालक, वैज्ञानिक आणि औद्योगिक संशोधन परिषद, नवी दिल्ली यांच्या अध्यक्षतेखाली कार्यबल गट स्थापन करण्यात आला. सदर समितीने आपला अहवाल शासनास दि.३० जून, २०२१ रोजी सादर केला आहे. सदर धोरणाची राज्यात अंमलबजावणी सुलभ करण्यासाठी, अहवालातील शिफारशींचे, त्यांची निकड, प्रभाव, अंमलबजावणीची सुलभता, गुंतवणूक आणि निधीची गरज, कार्यवाहीमधील प्राधान्य या घटकांचा विचार करून तीन टप्प्यात खालीलप्रमाणे वर्गीकरण करण्यात आले आहे:

- (१) तातडीने हाती घ्यावयाचा/किमान संसाधनांची आवश्यकता असलेला कार्यक्रम;
- (२) मध्यम मुदतीचा/मध्यम संसाधनांची आवश्यकता असलेला कार्यक्रम;
- (३) दीर्घकालीन/ज्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर निधीची आवश्यकता असलेले कार्यक्रम.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, २०२० संदर्भात नेमलेल्या कार्यबल गटाच्या अहवालातील शिफारशींनुसार राज्यात सदर धोरणाची अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने दि.२७ जानेवारी, २०२२ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत चर्चा होऊन मा. मुख्यमंत्री यांचे अध्यक्षतेखाली कार्यगट स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

उपरोक्त निर्णयाच्या अनुषंगाने राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, २०२० ची अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने मा.मुख्यमंत्री यांचे अध्यक्षतेखाली कार्यगट स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

महाराष्ट्रातील शैक्षणिक क्षेत्रात स्वायत्तता आणि उत्कृष्टता खऱ्या अर्थाने सक्षम करण्यासाठी, शाळांपासून कौशल्य विकास तसेच उच्च आणि तांत्रिक शिक्षणापर्यंतच्या सर्व शैक्षणिक बाबींवर लक्ष केंद्रित करणारा एक अधिकारप्रदत्त मंत्र्यांचा गट स्थापन करता येईल. राज्य स्तरावरील सर्व शिक्षण संस्था आणि विभागांना, पूर्व-प्राथमिक शिक्षणापासून ते उच्च शिक्षण संस्थांपर्यंत यशस्वी होण्यासाठी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, २०२०, मधील दृष्टिकोनानुसार, गुंतवणुका आणि संसाधने यांचा मेळ घालणे शक्य करण्यासाठी, हे आवश्यक आहे. त्यामुळे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० च्या अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने पुढीलप्रमाणे कार्यगट स्थापन करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	मान्यवरांचे नाव	समितीतील पदनाम
१.	मा.मुख्यमंत्री	अध्यक्ष
२.	मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त)	सदस्य
३.	मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण)	सदस्य
४.	मा. मंत्री (कौशल्य विकास व उद्योजकता)	सदस्य
५.	मा. मंत्री (शालेय शिक्षण)	सदस्य
६.	मा. मंत्री (पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसाय)	सदस्य
७.	मा.मंत्री (वैद्यकीय शिक्षण)	सदस्य
८.	मा. मंत्री (कृषी)	सदस्य
९.	प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य-सचिव

४. उपरोक्त कार्यगटाची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे असेल:-

- (१) राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, २०२० ची राज्यात अंमलबजावणी करण्यासाठी एक सक्षम सनियंण यंत्रणा म्हणून कार्य करेल.
- (२) डॉ. माशेलकर समितीच्या शिफारशीनुसार विविध विषयांवर स्थापन करण्यात येणाऱ्या समित्यांच्या कामकाजाचा वेळोवेळी आढावा घेईल व धोरणाच्या अनुषंगाने होणाऱ्या नवनवीन बदलांबाबत चर्चा करून योग्य ते दिशानिर्देश व मार्गदर्शन करेल.
- (३) उपरोक्त विषय समित्यांच्या अहवालातील शिफारशीनुसार विभागामार्फत करण्यात आलेल्या/ करण्यात येणाऱ्या कार्यवाहीचा वेळोवेळी आढावा घेईल.
- (४) नवीन शैक्षणिक धोरणानुसार उच्च शिक्षणात करावयाचे बदल याविषयी धोरणात्मक चर्चा करेल.
- (५) सदर कार्यगटाची बैठक तीन महिन्यातून एकदा किंवा गरजेप्रमाणे आयोजित करण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२२०९२०१२५४४८५००८ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ.म.बाविस्कर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. मंत्री (कौशल्य विकास व उद्योजकता), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. मंत्री (शालेय शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

७. मा. मंत्री (पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसाय), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
८. मा.मंत्री (वैद्यकीय शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
९. मा. मंत्री (कृषी), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१०. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
११. उप सचिव (विशि), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
१२. निवडनस्ती (विशि-३).